

ODREDBE ZA PROVOĐENJE PLANA

1. OPĆE ODREDBE

1. Prostorni plan Nacionalnog parka "Mljet" je razvojni prostorno-planski dokument kojim se uređuju međusobni odnosi i interesi korisnika (vlasnika) u prostoru s odnosima i interesima šire zajednice.

2. Prostorni plan Nacionalnog parka "Mljet" (u daljnjem tekstu: Plan) određuje i mogućnosti uređenja prostora Nacionalnog parka putem usklađivanja komponente zaštite prirode sa komponentom razvoja u prostoru, a zasniva se prvenstveno na rješavanju uočenih konfliktnih pojava:

- neriješene imovinskopravne situacije prvenstveno u funkciji zatečenih i budućih fizičkih struktura,
- nedostatke zaštite kao i nedovoljno precizne razvojne komponente u korištenju akvatorija Nacionalnog parka,
- redefinicije i provjere vrste i kapaciteta turističkih smještajnih kapaciteta,
- potkapacitirane svekolike infrastrukturne opremljenosti Nacionalnog parka.

3. Ovaj Plan određuje pravce razvoja prostora koristeći naročito najnovije spoznaje o zaštiti i korištenju prostora. Od 1987. na snazi je Prostorni plan Nacionalnog parka donesen Odlukom Sabora Republike Hrvatske 1987. ("Narodne novine", br. 13. od 30. 3. 1987.).

4. Ovaj prostorno-planski dokument je izrađen sukladno sljedećim međunarodnim konvencijama, koje obvezuju Republiku Hrvatsku i to:

- Konvencija o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja i Protokol o sprječavanju onečišćenja Sredozemnog mora potapanjem otpadnih i drugih tvari s brodova i zrakoplova i Protokol o posebno

zaštićenim područjima Sredozemnog mora,

- Konvencija o sprječavanju zagađivanja mora izbacivanjem otpadaka,
- Konvencija Ujedinjenih naroda o pravu mora,

- Konvencija o biološkoj raznolikosti,
- Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime,

- Konvencija o zaštiti i uporabi prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera.

Strategija zaštite okoliša i održivog razvitka u Jadranskom području Republike Hrvatske (HAZU, Zagreb, 1996.) s kojom je usaglašen.

5. Ovaj Plan je izrađen sukladno Zakonu o prostornom uređenju koji propisuje obvezno donošenje Prostornog plana za područja nacionalnih parkova i parkova prirode kao Prostornog plana područja posebnih obilježja. Temelji se na osnovnim odrednicama Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske ("Narodne novine" br. 50/99.):

"Nacionalni parkovi i parkovi prirode su područja vrhunskih prirodnih vrijednosti unutar države i predstavljaju nacionalna dobra jedinstvenog gospodarenja i upravljanja".

Osnova za izradu ovog Plana je i Nacionalni program razvitka otoka, Ministarstvo razvitka i obnove, rujan 1996. koji kaže u točki 10.4 Razvojne mjere: "Iznimno bitne razvojne mjere jesu: Izrada otočne razvojne dokumentacije te njezino promicanje i podjela zainteresiranim otočnim ulagačima (prostorni planovi, idejni projekti, investicijski projekti i sl). koja otočnim ulagačima određuje mjesto, obujam i tehnologiju ulaganja u pojedine djelatnosti i jamči održivi otočni razvitak."

6. U svrhu osiguranja provedbe ovog Plana, potrebno je izvršiti radove u svezi s pripremom i opremanjem infrastrukturom

građevinskog zemljišta unutar Nacionalnog parka.

7. Odredbama za provođenje Plana (u daljem tekstu: provedbene odredbe) utvrđuju

se način uređenja i namjene prostora i smjernice i mjere za provođenje plana na području Nacionalnog parka.

2. CILJEVI UREĐIVANJA PROSTORA

8. Planom se utvrđuju ciljevi i zadaci za zaštitu i uređivanje prostora Nacionalnog parka i to naročito:

- vrednovati prostor Nacionalnog parka u koncepciji uređenja i zaštite prostora otoka Mljeta
- osigurati jedinstven sistem opće zaštite, očuvanja i unapređenja osnovnih funkcija Nacionalnog parka,
- omogućiti korištenje Nacionalnog parka svim kategorijama posjetitelja,
- odrediti "ekološki kapacitet" zone temeljnog fenomena prirode, način i svrhu posjećivanja Nacionalnog parka,
- odrediti područja za izgradnju unutar granica Nacionalnog parka na način primjeren režimu zaštite i uređivanja prostora,

- odrediti etape ostvarivanja plana u cilju zaštite Nacionalnog parka,
- utvrditi opće urbanističko-tehničke uvjete za područja predviđena ovim planom za izgradnju,
- predložiti neophodne mjere za provedbu ovog Plana,
- u pravilu isključiti kolni promet i tranzit u Nacionalnom parku.

Pod osnovnom funkcijom Nacionalnog parka u smislu alineje 2, stavka 1. ove točke smatra se očuvanje prirodne okoline u izvornom i zatečenom obliku, te znanstvenoistraživačka, kulturna, odgojno-obrazovna i turističko-rekreacijska funkcija Nacionalnog parka.

3. ORGANIZACIJA I NAMJENA PROSTORA

9. Na području Nacionalnog parka utvrđuju se:

1. prirodne zone
  - zona temeljnog fenomena prirode,
  - posebni rezervat prirode i spomenici prirode,
  - zona usmjerene zaštite.
2. zone mješovite namjene
  - naselja,
  - tehničke i servisne zone.
3. kulturne zone
  - zona poljoprivrednog pejzaža,
  - etnološke zone,
  - arheološke i kulturnopovijesne zone i lokaliteti.

10. U kategoriju **prirodnih zona** spada zona temeljnog fenomena prirode, specijalni

prirodni rezervati i spomenici prirode, te zona usmjerene zaštite.

11. Zona temeljnog fenomena prirode određuje prirodnu osobitost i vrijednost Nacionalnog parka uz neposredni kontaktni prostor za zaštitu, održanje i doživljavanje prirodne okoline. Zonu temeljnog fenomena prirode Nacionalnog parka čini cjelina jezera i uvala s vizualno i ekološki pripadajućim prostorom vrijednih šuma, ostalog vegetacijskog pokrivača i stjenovite južne obale.

Pored područja iz prethodne točke u zonu temeljnog fenomena uključuje se rezervat šumske vegetacije crnike Velika dolina i spilja u Solinskom kanalu, kao i naselja Babine Kuće, Njivica, Pristanište, Velika Loza, Soline i polje Pomijenta.

12. Od posebnih rezervata na području Nacionalnog parka nalazi se "Posebni rezervat šumske vegetacije" - Velika dolina. Nalazi se u istočnom predjelu Nacionalnog

parka, uz sjevernu zonu temeljnog fenomena, površine 15,0 ha. Njegova karakteristika su lijepo razvijena makija i stabla crnike.

Svi građevinski radovi u ovom rezervatu su zabranjeni, kao i izgradnja posebnih staza. Od spomenika prirode u Nacionalnom parku postoji samo spilja u Solinskom kanalu.

13. Zona usmjerene zaštite određuje ostali prirodni prostor Nacionalnog parka, koji nije primarna i izvorna prirodna rijetkost i sadrži oblike gospodarske djelatnosti i korištenja. Područje Nacionalnog parka iz stavka 1. ove točke štiti, povezuje u cjelinu i omogućuje jedinstvenu primjenu mjera zaštite na području Nacionalnog parka.

U sastavu zone usmjerene zaštite određene su i zone posebne namjene.

U zoni usmjerene zaštite dozvoljava se izgradnja sukladno smjernicama za građenje u građevinskim područjima naselja (tekstualni i grafički dio).

14. U zoni **mješovite namjene** određuje se namjena u smislu korištenja za stambenu (ne odnosi se na sekundarno stanovanje), turističku i servisnu funkciju, kao i objekte i površine u funkciji Nacionalnog parka.

15. Naselje Polače ovim Planom određuje se za središnje naselje Nacionalnog parka.

16. U kategoriju naselja prvenstveno spadaju Polače i Pomena, zatim Goveđari, Babine Kuće, Soline, te kao posebna građevna područja Pristanište, Velika Loza, Njivice te otočić Sv. Marija.

17. Ovim Planom određena su građevinska područja za naselja Polače, Pomena, Goveđari, Babine Kuće, Soline, Pristanište, Njivice, otočić Sv. Marije u funkciji za stanovanje te ostale prateće sadržaje primarnom stanovanju. Granice građevinskog područja utvrđene su na topografskim kartama u mjerilu 1:1000 te na katastarskim podlogama u mjerilu 1:5000.

18. Osim postojećeg hotela "Odisej" u Pomeni, te mogućnosti bavljenja turističkom ponudom u privatnoj režiji, unutar mješovitih zona naselja nema lokacija za nove turističke smještajne kapacitete, s obzirom na aktualne

smjernice u Strategiji i Programu prostornog uređenja.

Dozvoljava se spajanje nekoliko parcela u jednu veću radi stvaranja veće stambeno-gospodarske cjeline, a u svrhu izgradnje turističkih smještajno-ugostiteljskih kapaciteta u režiji vlasnika stambeno-gospodarske cjeline.

Međutim, glavnina turističkih smještajnih kapaciteta treba se nalaziti izvan Nacionalnog parka.

19. Servisno-tehničko-gospodarska zona za potrebe Nacionalnog parka, predviđena je uz naselje Polače, na sjevernom rubu Polačnog polja. Tu se predviđaju garaže, uslužno-servisni sadržaji, skladišta, servisi za specijalna vozila Nacionalnog parka. (Kartografski prikaz 4.1a: Uvjeti uređenja i korištenja prostora naselja Polače).

U okviru zone dozvoljava se izgradnja prema sljedećim kriterijima:

- veličina pojedinačne parcele može biti od 200m² - 400 m²,
- maksimalna izgrađenost parcele, ovisno o planiranoj namjeni iznosi 20-25%,
- katnost objekata ne smije prelaziti prizemlje, s tim da se ne naruše karakteristike krajolika i vizura s obalne fronte, te da se posebna pažnja posveti ukomponiranosti objekta u krajolik,
- visina, maksimalno 5 m računato od najniže kote uređenog terena do krovnog vijenca,
- krovovi trebaju biti od kupe kanalice nagiba odgovarajućeg podneblju (15%) i funkciji objekta,
- svaka parcela mora imati osiguran pristupni put,
- 40% parcele mora biti ozelenjeno, a vegetacija na svakoj parceli mora maksimalno poštivati autohtone vrste i nastojati sačuvati prvobitne karakteristike prostora,
- ograde na planiranim parcelama trebaju se izvesti sadnjom autohtonog zelenila,
- objekti trebaju biti izvedeni u pravilu iz kamena,
- posebnu pozornost kod izvedbe objekta posvetiti nagibu terena, te objekt u pravilu locirati po slojnici s minimalnim zasjecima i usjecima,

- ukoliko se na planiranom prostoru za gradnju novih objekata nalaze objekti etno baštine ne može se graditi bez dopuštenja nadležnog Ministarstva.

20. Kulturne zone određuju prostore Nacionalnog parka, koji svojom kulturnom i estetskom vrijednošću pridonose njegovoj većoj privlačnosti i značaju, a nalaze se u prirodnim zonama Nacionalnog parka. U kulturne zone spadaju zona poljoprivrednog pejzaža, etnološka zona te arheološke i kulturnopovijesne zone i lokaliteti (Kartografski prikaz 3: Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora Nacionalnog parka "Mljet").

21. U zone poljoprivrednog pejzaža spadaju polja pod vitikulturom, kulturama maslina, voćaka, povrća. U tom se pogledu posebno ljepotom ističu poljoprivredne površine – polja Pomijenta, Velika i Mala Poma, Veliki i Mali Popov Dolac i Soline.

Nije dopuštena prenamjena poljoprivrednog zemljišta na navedenim lokalitetima.

22. Etnološku zonu predstavlja naselje Goveđari, naselje ambijentalno-ruralnog karaktera.

23. Arheološke i kulturnopovijesne zone i lokaliteti u Nacionalnom parku su navedeni u sklopu naslova "8. Smjernice za građenje po naseljima" (točke 115.-150.).

4. INFRASTRUKTURA

24. lanom se predviđa osnovni prometni sustav kolnih i pješačkih komunikacija za interni promet u Nacionalnom parku, a unutrašnji tranzit onemogućava se režimom korištenja kolnih cesta i razmještajem funkcionalnih sadržaja za opskrbu i promet uz rubne dijelove Nacionalnog parka.

25. U naselju Polače, uz servisno-tehničko-gospodarsku zonu, sukladno točki 19. određuje se terminalno parkiralište za izletničke autobuse i automobile. (Kartografski prikaz 4.1a: Uvjeti uređenja i korištenja prostora naselja Polače.) Unutar tog prostora se predviđa lokacija za helidrom te ostali sadržaji sukladno točki 19. Točan kapacitet i razmještaj parkirališta kao i lokacija helidroma definirat će se kroz stručnu podlogu u postupku izdavanja lokacijske dozvole.

26. Sve postojeće pristupe poljima na području Nacionalnog parka potrebno je rekonstruirati tako da postanu protupožarni putovi sa mogućnošću prolaza protupožarnih vozila.

27. ristanište redovne brodske linije za putnički promet na području Nacionalnog parka predviđa se u naselju Polače gdje se u tu svrhu mora urediti obala, sukladno

istraživanjima maritimnih uvjeta, odnosno uređenju obale kako predviđa ovaj Plan.

(Karta 4.1a: Uvjeti uređenja i korištenje prostora naselja Polače).

28. Privezište jahti i jedino prihvatilište posjetitelja-nautičara Nacionalnog parka za višednevni vez određuje se u zaljevu Polače i to unutar naselja duž izgrađene obale, dok se privezište jahti u Pomeni treba koristiti za jednodnevni boravak, bez noćenja.

Privezište plovila domaćeg stanovništva se određuje duž izgrađenih obala u Polačama i Pomeni koje moraju biti tako inženjerski riješene da odgovaraju istraživanjima o strujanju mora i drugim maritimnim karakteristikama. (Kartografski prikaz 4.1a: Uvjeti uređenja i korištenje prostora naselja Polače i Kartografski prikaz 4.2a: Uvjeti uređenja i korištenje prostora naselja Pomene).

29. Za organizirano sidrište se određuje lokacija s južne strane otočića Pomeštak.

30. Uređene obale u Pomeni i Polačama trebaju se opremiti kompletnom infrastrukturom.

Na dijelovima uređene obale, koji su opremljeni infrastrukturom u Polačama i Pomeni dozvoljeno je pristajanje izletničkih brodova.

31. Izgradnja kopnene/morske benzinske postaje predviđa se u uvali Tatinica. U tu svrhu potrebno je izvesti potrebne građevinske radove na kopnu/moru koji će omogućiti optimalno korištenje crpke za sve vrste vozila i plovila stanovnika Nacionalnog parka i Javne ustanove Nacionalnog parka, pod posebnim režimom koji se regulira Pravilnikom o unutarnjem redu Nacionalnog parka. Potrebno je provesti postupak Procjene utjecaja na okoliš na osnovu stručne podloge namjeravanog zahvata, a prije postupka izdavanja lokacijske dozvole (Kartografski prikaz 1: Korištenje i namjena prostora kopna Nacionalnog parka "Mljet").

32. Opskrba vodom područja Nacionalnog parka rješava se priključivanjem otoka Mljeta na vodovod Neretva-Pelješac-Korčula-Lastovo.

Kopneni dio glavnog vodoopskrbnog cjevovoda će se od izlaza podmorskog cjevovoda u uvali Zaklopita do odvojka za distribucijsku vodospremu Nacionalnog parka voditi trasom buduće šetnice. Vodosprema je zapremnine 800 m³ i smještena je na neupadljivoj poziciji uz regionalnu cestu kod Goveđara, na padini brda Straža, s kotom dna 110 m.n.m., a služiti će za opskrbu svih naselja u Nacionalnom parku preko lokalnih vodosprema. Trasa glavnog cjevovoda vodi dalje državnom cestom do Polača, te trasom buduće obilaznice Polača, istočnim rubom Polačnog polja i trasom Švicarskog puta do distribucijske vodospreme istočnog dijela otoka. Voda iz distribucijske mreže će se preko crpne stanice "Kneže polje" prebacivati u vodospremu "Planjak", glavnu vodospremu otoka.

Naselje Pomena će se opskrbljivati iz postojeće vodospreme "Sikirica" preko postojeće vodoopskrbne mreže koju treba proširiti za opskrbu stanovništva i javnih sadržaja.

Naselje Polače će se opskrbljivati iz novoplanirane vodospreme kapaciteta 300 m³ koja će se izgraditi na padini brda istočno od buduće servisne zone, na koti 70 m.n.m.

Goveđari će se opskrbljivati preko postojeće vodospreme u naselju. Ogranak cjevovoda za Goveđare će se produžiti za Mali most, Babine Kuće, Pristanište i Soline.

Do ostvarenja projekta vodoopskrbe, opskrba vodom rješavat će se transportom brodova cisterni.

33. Na području Nacionalnog parka potrebno je izgraditi zatvoreni sustav odvodnje otpadnih voda, koji uključuje evakuaciju otpadnih voda u vanjsko more uz prethodno pročišćavanje na uređaju za čišćenje do određenog stupnja i ispuštanjem preko podmorskog ispusta na dovoljnoj dubini i udaljenosti od obale ovisno od rezultata oceanografskih istraživanja. Konceptija odvodnje se daje u dvije varijante:

1. Jedinstvenim sustavom odvođe se otpadne vode naselja uz Veliko jezero (Goveđari, Babine Kuće, Pristanište, Velika Loza) do uređaja za čišćenje u Pomeni, gdje se nakon pročišćavanja zajedno s otpadnim vodama Pomene upuštaju preko dugog ispusta u podmorje. Otpadne vode na otočiću Sv. Marija će se preko podmorskog cjevovoda, koji će se položiti po dnu Velikog jezera, priključiti u Pristaništu na jedinstveni kanalizacijski sustav Nacionalnog parka. Sustavom je moguće prihvatiti i otpadne vode naselja Polače što je prikazano na grafičkom prikazu.

2. Otpadne vode naselja uz Veliko jezero se nakon pročišćavanja zajedno s otpadnim vodama otočića Sv. Marije odvođe podmorskim cjevovodom položenim po dnu jezera i kopnenim kolektorom preko prijevoja Kavalo do ispusta s južne strane Mljeta. Naselje Pomena, kao i naselje Polače, ima vlastiti odvodni sustav.

Prije izrade konačnog glavnog projekta odvodnje zone Velikog jezera (otočić Sv. Marije, Babine Kuće, Goveđari, Soline, Pristanište, Velika Loza) obavezno je ispitati ekološku sigurnost realizacije projekta, te je za to potrebna procjena utjecaja na okoliš, prema posebnom propisu.

34. Elektroopskrba na području Nacionalnog parka predviđa se kabelskim dalekovodom 35 kV na potezu rt Goli - TS Ropa.

35. U svrhu osiguranja kvalitetnijeg povezivanja telefonskih centrala otoka Mljeta s nadređenom centralom Dubrovnik, predviđa se nastavak radova na polaganju podzemnog optičkog kabela preko otoka. To

podrazumijeva povezivanje dvaju krajnjih točaka otoka rta Goli (zapad otoka) i rta Gruj (istok otoka) s budućim podmorskim kabelom što će povezivati Mljet, Elafitske otoke s Dubrovnikom.

36. Deponij krutih otpadnih tvari potrebno je premjestiti izvan granica Nacionalnog parka u Ivanje Polje, odnosno između Roparskog polja i Radasova dolca ukoliko se drugim prostornim planovima za područje otoka

Mljeta ne odredi druga lokacija. Konačnu odluku o lokaciji deponije treba donijeti sukladno detaljnom istraživanju u okviru Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije kao i procjene utjecaja na okoliš.

37. Ovim Planom zadržava se lokacija postojećeg groblja u blizini Velike Loze uz potrebno uređivanje i održavanje, kao i mogućnost proširenja južno od kapelice.

5. REŽIMI ZAŠTITE, IZGRADNJE I UREĐENJA PROSTORA

38. U zoni temeljnog fenomena prirode ne dozvoljava se izgradnja objekata kao i druge radnje kojima se narušava prirodni izgled prostora, osim unutar građevinskih područja naselja i lokaliteta, prema točno određenim smjernicama.

Iznimno od stava 1. ove točke u zoni temeljnog fenomena prirode dozvoljena je izgradnja objekata u cilju razgledavanja i čuvanja Nacionalnog parka, kao i radovi na sanitarnoj sječi šume.

39. U zoni usmjerene zaštite ne dozvoljava se izgradnja objekata osim objekata iz prethodne točke.

40. Postojeće površine šuma ne mogu mijenjati svoju namjenu u odnosu na stanje od dana stupanja na snagu ovog Plana i mogu se koristiti u skladu s osnovnim funkcijama Nacionalnog parka.

Uređivanje šuma u Nacionalnom parku izvodit će se u skladu s Programom gospodarenja za gospodarsku jedinicu šuma posebne namjene Nacionalnog parka "Mljet" za period od 1.1.1991. do 31.12. 2000. Za razdoblje iza 2000.godine treba izraditi "Program za unapređenje, zaštitu i očuvanje šuma posebne namjene Nacionalnog parka "Mljet".

Gospodarenje, eksploatacija šuma i ostalih prirodnih izvora na području Nacionalnog parka nije dozvoljena.

41. Sve težnje šumara na području Parka treba usmjeriti ka podizanju i očuvanju temeljnog šumskog ekosustava hrasta crnike (Orno-Quercetum ilicis, H-ić 1958.), jer obnova tih šuma predstavlja trajnu mjeru

zaštite Nacionalnog parka od šumskih požara, jer se nakon požara obnavlja iz panja i žila i brzo sanira narušeni ekosustav.

42. Do maksimuma sačuvati u prirodnom stanju sve prirodne karakteristike područja.

43. U okviru sustava motrenja i dojavljivanja požara predviđa se obnova motrilačke postaje Montokuc, uređenje motrilačke postaje Planjak, te izgradnja novih - Malo jezero i Galijora. Postaje će se opremiti uređajima za vizualni nadzor (video kamere, infracrveni senzori, meteo senzori).

Motrilačke postaje Planjak i Montokuc će se opremiti i dodatnim sadržajima: skladišta, prostorije za dežurstvo i smještaj osoba za gašenje požara i antenski uređaji. Na Velikom Planjaku planirana je izgradnja helidroma za srednje letjelice za hitnu evakuaciju ozlijeđenih osoba.

44. oditi računa o strogom očuvanju postignute harmonije šuma, jezera, gospodarskih površina u odnosu prema izgrađenim naseljima i dijelovima naselja, ne dozvoljavajući pomicanja u ni jednom smjeru.

45. Šumu zaštititi od bilo kakvih većih intervencija koje bi poremetile njen prirodni razvoj u smjeru ekološki stabilne šume česmne ili česmne i bora.

46. Na cijelom području Parka je zabranjeno loženje vatre, pa i tamo gdje nema vegetacije (obalni pojas), te pušenje na svim područjima.

47. Zabranjuje se kllaštrenje zelenih grana i sječa podstojne etaže, te sve radnje koje nisu u funkciji zaštite i unapređenja šuma i njihovih osnovnih funkcija.

48. Na području temeljnog fenomena postojeće prosjeke treba održavati, a zabranjuje se izvođenje novih prosjeka, već se prometnice i staze održavaju kao protupožarne komunikacije i na njima se formiraju punktovi za protupožarne intervencije.

U svrhu protupožarne zaštite planiraju se sljedeći šumski putovi:

Za rekonstrukciju

- Fontana-Žukovac,
- Glunča dolina-Mali Grabovik,
- Glunča dolina-Veliki Grabovik,
- Goćuh-Mala Poma,
- Zameđa oko Pomijente, Među Zgradama,
- Mali Grabovik-Veliki Planjak,
- Polače-Dubrovica,

Za izgradnju

- Žukovac-Crna Klada,
- Lokvica-Gonotur-Pračarica,
- Zaklopita-Jarište,
- Polače-Vukov brijeg,
- Vukov brijeg-Pištet-Mali Grabovik,
- Dubrovica-Barbarioc-Vrijesovčić.

Putovi su zbog prolaska vozila za gašenje požara planirani sa širinom kolovoza 3,5 m i uzdužnim nagibom do 8%. Na trasi se predviđaju ugibališta za mimoilaženje vozila na svakih 250-300m. Prometnice izvoditi uz minimum zemljanih radova (izjednačenje masa) i sa podzidima od probranog kamena u betonskoj ispuni. Posebnu pozornost dati projektiranju i izvedbi protupožarne prometnice Žukovac-Crna klada.

Projektnu dokumentaciju za izgradnju i rekonstrukciju šumskih putova izraditi u skladu s detaljnim mjerama zaštite prostora Nacionalnog parka u posebnim uvjetima nadležnih institucija za zaštitu prirode i okoliša.

U širini protupožarnog pojasa duž prometnica treba favorizirati bez narušavanja fizionomskog sklopa šume, kulture iz postojeće etaže šume, te zemljišnih pokrivača alepskog bora i zajednice *Q. ilicis* koje teže gore i guše požar.

Sastavni dio Prostornog plana Nacionalnog parka "Mljet" su elaborati: "Procjena

ugroženosti od požara, Plan zaštite od požara i Pravilnik zaštite od požara, izrađeni od "Protection" d.o.o. iz Umaga, u ožujku 1998."

49. Na području temeljnog fenomena u razredu alepskog bora smiju se provoditi samo sječe s ciljem zaštite šuma, obnove fiziološki zrelih grupa te uklanjanje oštećenih stabala i grupa. Pri tom treba sačuvati krajobrazne i vizualne vrijednosti sastojine. Obnovu fiziološki zrelih grupa treba provoditi po principima oplodne sječe na malim površinama s dugim pomladnim razdobljem i prirodnom regeneracijom. Pri tom treba pomagati razvoj autohtone vegetacije prvenstveno hrasta crnike. Sječe moraju biti postupne, prebirne, oplodne sa orijentacijom na prirodno pošumljavanje.

50. Na području temeljnog fenomena za uređajni razred česmne je potrebno izdvojiti uzorita i elitna stabla kao izvorište visokovrijednog sjemenskog materijala, koristeći isti za pošumljavanja unutar ove šume, a i na drugim staništima Parka. Unutar prirodnog razvoja ove šume treba podržavati razvoj šume iz sjemena, a time kroz vrijeme zamjenjivati šumu panjaču i postepeno prevoditi u visoku šumu (sjemenjaču).

Unutar prirodnog razvoja šume, provoditi radnje zaštite koje obuhvaćaju:

- praćenje zdravstvenog stanja šuma prema odjelima i odsjecima,
- izradu studija zdravstvenog stanja šuma Nacionalnog parka,
- praćenje izvršenih mjera na čuvanju i zaštiti šuma,
- izrada prognoza mogućih bolesti i štetnika od nepogoda.

Provoditi preventivne mjere biološko-zaštitnim sredstvima radi sprječavanja pojava štetnika.

51. Uređajni razred makije unutar temeljnog fenomena, koji je dominantan se prepušta prirodnom razvoju, pospješujući prerastanje u panjačku šumu i dalje, u srednju šumu.

Potrebno je provoditi zaštitne radnje i to:

- provođenje higijenskih sanitarnih sječa uz uklanjanje sasušanih i osušanih stabala i grmova,
- zaštita šume od požara, redovito održavanje postojećih prometnica i prosjeka. U pojasu prosjeka i širem

pojasu prometnica, pospješujući razvoj kultura iz podstojne i zeljaste etaže makijškoga sklopa koje ne prenose i guše požar. Sa ovakvim radnjama očuvat će se estetski i harmonični kontinuitet makijškog sklopa bez vidnih, u prostoru agresivnih, linija šumskih prosjeka,

- zaštita od štetnika i bolesti.

52. Za uređajni razred gariga unutar temeljnog fenomena se ne provode uređajne radnje. Opseg zaštite se svodi na zaštitu od požara, te radnje i postupke kao u razredu makije.

53. Za uređajne razrede alepskog bora, česmине, makije, gariga u ostalom dijelu Parka provoditi zaštitne mjere, kao i unutar temeljnog fenomena, uz održavanje protupožarnih prosjeka i prometnica.

54. Postojeće poljoprivredne površine se ne smiju povećavati niti pošumljavati, ali se trebaju održavati uzgojem uobičajenih kultura.

55. Ozelenjavanje površina na području Nacionalnog parka, uključivo i dijelove parcela namijenjenih za kućne vrtove dozvoljeno je provoditi samo autohtonim biljnim vrstama.

56. Floru i faunu Nacionalnog parka potrebno je detaljno istražiti u cilju utvrđivanja vrsta, dinamike populacije odnosno migracije pojedinih vrsta, a postojeća saznanja o njoj atraktivno prezentirati u sklopu informacijskih punktova u Parku.

57. U području Nacionalnog parka nije dopušteno loviti i sabirati primjerke biljnog i životinjskog svijeta i morskih organizama, kao i nežive prirode, osim za znanstvene svrhe, uz prethodno izdano dopuštenje Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja (izuzetak čine stalni stanovnici Parka).

58. Fauna na području Nacionalnog parka je zaštićena, osim jelena lopatara i divlje svinje, koje je potrebno ukloniti s ovog područja. Eksterminaciju unesenih vrsta – jelena lopatara i divlje svinje može provoditi samo Uprava parka, za to može ovlastiti odgovarajuću organizaciju /društvo,

ovlašteno za upotrebu lovačkog oružja ili drugih sredstava.

59. Lov u Nacionalnu parku je zabranjen, a djelotvornu zaštitu lovnih životinjskih vrsta treba odrediti mjerama utvrđenim u suradnji između Javne ustanove Nacionalni park "Mljet" i Lovačkog društva iz Blata na otoku Mljetu.

60. Unošenje stranih životinjskih i biljnih vrsta na područje Nacionalnog parka nije dozvoljeno.

61. Na cijelom području Nacionalnog parka dozvoljeno je jedrenje, ronjenje i podvodno snimanje (Kartografski prikaz 1a: Korištenje i namjena mora Nacionalnog parka "Mljet").

62. Organizirani posjet i razgledavanje obale u plovilima na motorni pogon dozvoljava se uz dopuštenje Uprave Nacionalnog parka "Mljet".

63. U jezerima i uvalama Velika i Mala Blaca i Soline, te u vanjskom moru Nacionalnog parka, dopušten je samo rekreacijski ribolov uz upotrebu povraza s kukom, a u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjem redu u Nacionalnom parku "Mljet" (Kartografski prikaz 1a: Korištenje i namjena mora Nacionalnog parka "Mljet").

64. U vodama Nacionalnog parka zabranjena je upotreba podvodne puške.

65. U vodama Nacionalnog parka nije dopušteno uzgajati školjkaše, ribe i druge morske organizme.

66. Potrebno je izraditi program kontrole i zaštite akvatorija oko sjeverozapadnog dijela otoka Mljeta i područja Nacionalnog parka.

67. Za područje Nacionalnog parka određeno je sljedeće:

- cijelo obalno područje, osim mjesta za privez i iznajmljivanje plovila se može koristiti za kupanje,
- mjesta za privez plovila su: Pristanište, Babine Kuće, Njivice i Soline,
- mjesta za pristajanje su: Pristanište, Babine Kuće, Njivice, Soline, Mali most, otočić Sv. Marije, (navedena

pristaništa mogu koristiti stanovnici iz navedenih naselja),

- mjesta za iznajmljivanje barki, sandolina, kajaka i dasaka za jedrenje su Pristanište i Malo jezero

(Kartografski prikaz 1a: Korištenje i namjena mora Nacionalnog parka "Mljet").

68. S obzirom na prirodne značajke morskog ekosustava koji okružuje Nacionalni park "Mljet", za potrebe korištenja pomorskog dobra razlikovno se mogu istaknuti četiri područja:

- Mljetska jezera sa Solinskim kanalom,
- Područje Polače, od uvala Tatinice do uvale Lundžine,
- Područje Pomena, od uvale Pod debelim ratom do uvale Lokve,
- Ostala vanjska područja (sjever: od uvale Velika Tatinica do uvale Pod debelim ratom; jug: od uvale Lastovske do uvale Procijep).

(Kartografski prikaz 3: Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora Nacionalnog parka "Mljet").

69. U području Mljetskih jezera sa Solinskim kanalom ne dopušta se sakupljanje morskih organizama i ribolov. Dozvoljava se: kupanje, veslanje (sandolina, kajak, barka) i jedrenje na dasci.

Oko jezera i po Velikom jezeru dozvoljena je upotreba vozila na motorni pogon (ribarske barke, motocikli, automobili) samo za stalne stanovnike u Solinama, Pristaništu, Babinim Kućama i Njivicama uz pismeno odobrenje Uprave Nacionalnog parka "Mljet", te djelatnicima Uprave Nacionalnog parka "Mljet" za službene potrebe.

Upotreba broda za prijevoz turista dozvoljena je za razgledavanje Velikog jezera i Solinskog kanala, za prijevoz do i od otočića Sv. Marije uz pismeno odobrenje Uprave Nacionalnog parka "Mljet".

Na ulazu u Solinski kanal potrebno je postaviti zaštitnu branu u cilju sprječavanja ulaza plutajućeg otpada u Solinski kanal i jezera.

Na lokalitetu Veliki most (ulazak u Veliko jezero) predviđa se izgradnja novog mosta na izvornom lokalitetu. Oblikovne karakteristike mosta zahtijevaju posebnu pažnju, te ih treba ukomponirati u prostor ulaska u Veliko jezero na način da se maksimalno poštuje krajolik i temeljni

fenomen. Izuzev nosive konstrukcije mosta, most treba izvesti od kamena. Prije postupka ishođenja lokacijske dozvole potrebno je provesti Procjenu utjecaja na okoliš, kojom će svi gore navedeni elementi biti detaljno definirani.

Na ulasku iz Velikog jezera u Malo jezero, zadržava se lokacija postojećeg Malog mosta.

70. U unutrašnjem dijelu područja Polače, od uvale Tatinica do Lundžine ne dopušta se dulje zadržavanje ni sidrenje plovila (osim unutar naselja duž izgrađene obale), a ribolov se odobrava za potrebe domaćinstava stanovništva Nacionalnog parka, na dosadašnjim pozicijama.

U cijelom području, uključivo uvalu Lundžina dopušta se jedrenje na dasci ("surfing") i vožnja u sandolinama, kajacima i barkama na vesla, a uz vanjske dijelove otoka dopušta se organizirani športski ribolov udicom.

71. Za područje Pomena, od uvale Pod debelim ratom do uvale Lokve se dopušta:

- u središnjem dijelu ovog područja, uz otok Tajan sidrište za kraće zadržavanje i sidrenje manjeg broja plovila,
- u cijelom području jedrenje na dasci ("surfing") i vožnja u barkama na vesla,
- uz vanjske dijelove otoka i uz grebene organizirano ronjenje i snimanje podvodnim fotoaparatima i kamerama.

72. Za ostala vanjska područja (sjever: od uvale Velika Tatinica do uvale Pod debelim ratom; jug: od uvale Lastovske do uvale Procijep) se zabranjuje skupljanje ili izlovljavanje morskih organizama, osim za stalne stanovnike sa područja Nacionalnog parka.

Dopušta se: jedrenje, ronjenje i podvodno snimanje, te organizirani posjet i razgledanje obale u plovilima na motorni pogon uz dopuštenje Javne ustanove Nacionalni park "Mljet".

73. Izgradnja na području Nacionalnog parka vrši se u skladu sa smjernicama utvrđenim ovim Planom, i to kako je to za svako građevinsko područje naselja određeno u tekstu i grafičkom dijelu.

74. U građevinskom području odnosno neposrednoj blizini građevinskog područja naselja ne mogu se graditi objekti koji bi svojim postojanjem ili korištenjem neposredno ili potencijalno ugrožavali temeljne vrijednosti Nacionalnog parka, te boravak i rad ljudi u naseljima.

Uređivanje i korištenje zemljišta se provodi na način, koji će osigurati uvjete iz stava 1. ove točke.

75. Postojeći objekti Uprave Nacionalnog parka, turističkog saveza, PTT i trgovine kao zatečeno stanje zadržavaju se na postojećim lokacijama u Pristaništu.

Postojeći objekti smiju se sanirati i rekonstruirati. Dozvoljava se promjena namjene pojedinog objekta sve u funkciji Nacionalnog parka (istraživačka stanica i sl.). Za svaki pojedini zahvat potrebno je izraditi stručnu podlogu.

76. Postojeća zdravstvena stanica na lokalitetu Velika Loza - Vrbovica se zadržava bez mogućnosti proširenja.

Nova izgradnja na ovom lokalitetu je dozvoljena samo za potrebe izletničkog turizma (stolovi, klupe, i sl), izradom stručne podloge kroz postupak izdavanja lokacijske dozvole.

77. Izgradnja novih objekata za stanovanje (ne odnosi se na sekundarno), gospodarskih, servisnih i turističkih objekata dozvoljena je samo unutar građevinskog područja naselja u zonama mješovite namjene (naselja Polače i Pomena).

78. Izvan građevinskih područja određenih ovim Planom mogu se graditi objekti u funkciji Nacionalnog parka i infrastrukturni objekti (crpne stanice, transformatorske stanice, rezervoari, vodospreme i sl.), kao i objekti od interesa za obranu te zaštitu od elementarnih nepogoda, koji s obzirom na svoju namjenu zahtijevaju izgradnju izvan građevinskog područja.

Objektima koji su u funkciji Nacionalnog parka u smislu stava 1. ove točke smatraju se objekti komunalno-turističke infrastrukture: putevi, staze, mostovi, putokazi, sanitarni čvorovi, kiosci za informacije, te mali uslužni objekti.

79. Na piknik prostorima predviđenim ovim Planom dozvoljeno je postavljanje stolova i klupa od kamena ili drveta, te česmi i sanitarnih čvorova.

80. Ovim Planom utvrđuje se obveza izrade projekta vizualnih komunikacija s prezentacijom sadržaja Nacionalnog parka, koja će obuhvatiti sve elemente parkovnog mobilijara s informacijama za kretanje unutar Parka i detaljima oblikovnih rješenja svih kolnih, pješačkih komunikacija te površina za promet u mirovanju.

Potrebna je provedba arhitektonsko-urbanističkog natječaja kojim se funkcionalno i oblikovno postiže najbolje rješenje vizualnih komunikacija te objekata komunalno-turističke infrastrukture unutar Nacionalnog parka (informacijski punktovi, odmorišta na lijepim vizurama, mali uslužni objekti, sanitarije i sl.).

Uvjeti iz stavka 2. ove točke trebaju poslužiti kao stručna podloga u postupku ishođenja lokacijske dozvole.

Ovaj projekt koordinira i odobrava Ministarstvo nadležno za poslove prostornog uređenja.

81. Nužna je obnova zemljišnoknjižnog operata.

82. Za sva građevinska područja naselja u Nacionalnom parku treba izraditi ažurne katastarsko-topografske karte u analognom i digitalnom obliku u mjerilu 1:1000.

83. Izgradnja i uređenje naselja mora se izvoditi na način kojim se osigurava čuvanje i stvaranje mediteranskog izgleda naselja, a sukladno smjernicama za građenje ovoga Plana.

84. Na području Nacionalnog parka treba nastaviti daljnja istraživanja arheoloških zona u Polačama i Pomeni, na osnovi kojih će se odrediti nalaz i mogućnosti njegove namjene i prezentacije.

85. U arheološkim zonama u Polačama, se zadržava postojeće stanje izgrađenosti bez mogućnosti širenja objekata/parcelsa i predlaže prenamjena u nestambene namjene s tim da se potrebe stanovništva riješe izvan arheološke zone. Ukoliko se utvrdi da se neki

od postojećih, novih objekata nalazi na značajnom dijelu arheološkog lokaliteta, nalaže se njegovo uklanjanje i dislokacija sadržaja u njemu na područje izvan arheološke zone.

86. Rekonstrukciju sklopova, pojedinačnih objekata označenih kao spomenička baština raditi sukladno detaljnim konzervatorskim smjernicama iz ovog Plana.

87. Određuju se režimi zaštite graditeljskog nasljeđa Nacionalnog parka "Mljet" kako slijedi (Kartografski prikaz 3: Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora Nacionalnog parka "Mljet"):

Režim 1.

Provodi se na spomenicima kulture najviše vrijednosti, koji moraju ostati nepromijenjeni. Na njima se mogu izvoditi radovi održavanja i zaštite u cilju prezentacije i korištenja objekata, radovi za poboljšanje ka izvornom stanju i potrebni sanacijski radovi. Za svaku intervenciju na tim objektima potrebno je ishoditi posebne uvjete uređenja prostora i prethodnu dozvolu od nadležnih službi za zaštitu kulturne i prirodne baštine.

Odnosi se na: arheološke spomenike u Polačama, starokršćansku crkvu u Polačama, hidroarheološka nalazišta u podmorju sjeverozapadnog dijela otoka, srednjovjekovna arhitektura crkve i samostana Sv. Marije, ilirske gradine Veli Gradac, Mali Gradac i Montokuc, te na tradicijsku arhitekturu naselja (npr. Goveđari).

Režim 2.

Provodit će se na objektima kod kojih dolazi do zaštite vanjskog plašta, s poštivanjem glavnih sastavnih elemenata. Zahvati ne smiju biti u suprotnosti s potrebama opravdane zaštite i suvremena funkcija mora uključiti zaštićenu dimenziju cjeline Nacionalnog parka.

Odnosi se na: objekte i sklopove s izrazito ambijentalnom vrijednosti - dijelovi naselja ili pojedinačni objekti uz Veliko jezero i kanal Soline, dio naselja Babine Kuće, Pristanište, hotel Jezero kao i pojedini objekti i sklopovi u naseljima Polače i Pomena vezani uz

zaštićene arheološke zone ili u okviru njih.

Režim 3.

Provodi se na objektima anonimne arhitekture kontinuiteta i zatečenih vrijednosti. Predviđeno je preoblikovanje izvornog stanja s respektom prema doprinosu ambijentu. U ukupnom graditeljskom nasljeđu i prostoru Nacionalnog parka važni su svojim tlocrtnim i visinskim gabaritima.

Odnosi se na pojedine dijelove naselja Babine Kuće, Soline, Polače, Pomena.

Režim 4.

Provodi se na novoizgrađenim objektima moderne arhitekture. Za svaki pojedini objekt izraditi vrednovanje i uklopivost u prostor takve arhitekture ili prijedloge za asanaciju postojećega lošeg stanja. Prema potrebi moguće predvidjeti čak rušenje i zamjenu adekvatnijim objektima.

Odnosi se na: novoizgrađene dijelove naselja Polače, Pomena, Soline, Babine Kuće, Tatinica.

88. Pristupi do obale mogu se urediti samo na mjestima koja su ovim Planom predviđena za kupanje, odnosno kao istezališta za čamce i druge slične namjene. Pri uređenju pristupa do obale oblikovanje prilagoditi lokalnim uvjetima.

89. Način izgradnje privežišta za brodsku liniju u Polačama kao i privežišta u Pomeni, te Solinama trebaju biti definirani stručnom podlogom. Ovisno o veličini i vrsti zahvata provest će se postupak Procjene utjecaja na okoliš.

90. Objekti niskogradnje ukoliko nisu izvedeni kao ozelenjeni pokosi i to potporni zidovi, obloge cestovnih usjeka i nasipa, ograde na cestama, pristaništa za čamce stalnih stanovnika, kao i ona potrebna za ukrcaj posjetitelja u obilasku Parka trebaju biti obložena ili izvedena od kamena.

91. Šumski putevi i šumske pješačke staze su u prvom redu u funkciji sustava protupožarne zaštite.

Šumski putevi se grade sa širinom kolnika 3,5 m i uzdužnim nagibom do 8%, prohodni su za terenska i vatrogasna vozila.

Šumske pješačke staze su različite prohodnosti, širine nogostupa 0,8-1,5 m.

Lokacije šumskih prometnica, postojeće i planirane prikazane su na karti protupožarne zaštite koja je usklađena s Procjenom

ugroženosti od požara i Planom zaštite od požara Nacionalnog parka.

92. Svi vodovi elektroopskrbe, TT mreže, vodoopskrbe, odvodnje i druge infrastrukture u funkciji Nacionalnog parka moraju se u pravilu voditi podzemno, u trasama cesta i puteva (Kartografski prikazi 2a, 2b, 2c, 2d: Infrastrukturni sustavi).

6. REŽIMI KORIŠTENJA PROSTORA

93. Na području Nacionalnog parka u pravilu se primjenjuje pješački režim korištenja svih puteva i cesta, na kojima se pravo prvenstva daje pješaku. Unutrašnji raspored cesta mora biti vidljivo istaknut na ulazu u Nacionalni park s potrebnim obavijestima i ograničenjima, a sukladno rezultatima arh.-urb. natječaja iz čl. 80.

94. Za prometnice od naselja Polače prema zapadu određuje se pješački značaj, a kretanje vozila omogućeno je samo s dozvolom za stanovnike, vozila Nacionalnog parka i servisna vozila u djelovanju. Prometnice unutar arheoloških zona u Polačama se pretvaraju u pješačku zonu, dok obalne prometnice u Pomeni i Polačama imaju ograničeni režim korištenja za kolni promet.

95. Trajektno pristanište ne može se nalaziti unutar granica Nacionalnog parka.

96. Pristaništa za čamce stalnih stanovnika Nacionalnog parka u Velikom jezeru se

određuju na lokacijama Pristanište, Babine Kuće, Mali Most, Njivice.

97. Sezonski i godišnji privezi predviđeni su prvenstveno u naselju Polače i Pomena i mogu se koristiti samo za brodove stalnih stanovnika i poduzeća sa sjedištem u Nacionalnom parku. Stanovnici naselja Babine Kuće, Njivice, Pristanište, Govedari, Velika Loza i Soline mogu držati na vezu čamce u jezerima i u Solinskom kanalu, a Nacionalni park i kompleks Sv. Marije za prijevoz turista i posjetilaca.

98. U pravilu je zabranjeno izgrađivati obalu, a naročito graditi privatne lučice i gatove te druge vrste pristaništa na svim obalama Nacionalnog parka.

99. U zoni posebne namjene (Kartografski prikaz 1: Korištenje i namjena mora Nacionalnog parka "Mljet") kupanje u moru se može ograničiti.

7. SMJERNICE ZA GRAĐENJE - OPĆENITO

100. U svrhu izrade što kvalitetnijih podloga za izradu arhitektonske projektne dokumentacije i dr. potrebna je izrada detaljne topografsko-katastarske podloge u mjerilu 1:1000 za sva naselja u Nacionalnom parku, te za pojedine arhitektonske sklopove u mjerilu 1:200 i 1:50.

101. U zonama stambene izgradnje mogu se graditi samo objekti stalnog stanovanja uz pomoćne i gospodarske objekte, koji sa stambenim objektom čine stambeno-gospodarsku cjelinu, katnosti (visine)

određene pojedinačno za svako građevinsko područje naselja.

Pomoćnim objektom koji može biti izveden u sastavu stambeno-gospodarske cjeline smatra se garaža, drvarnica, spremišta, vodospreme- cisterne i drugo.

Gospodarskim objektom smatra se: konoba, ljetna kuhinja, spremište poljoprivrednih proizvoda i drugo. Uz stambene objekte mogu se graditi i manji poslovni objekti za tihe i čiste djelatnosti (trgovina, uslužno zanatstvo, ugostiteljstvo), odnosno mali

obiteljski pansioni u svrhu bavljenja turizmom u oblasti smještajnih i ugostiteljskih turističkih sadržaja.

Svi magazini i pomoćni objekti koji su zatečeni u prostoru pomorskog dobra do 19. svibnja 1997. godine mogu se zadržati u prostoru uz mogućnost rekonstrukcije i prenamjene u postojećim vertikalnim i horizontalnim gabaritima.

Potrebno je da svaka stranka putem geodetske snimke utvrdi točno stanje, položaj i veličinu svoje građevinske parcele i svih objekata na njoj. U ovisnosti od složenosti situacije preporučuje se da mjerilo geodetsko-katastarske snimke situacije bude 1:200 do 1:1000. Navedena snimka trebala bi poslužiti kao sastavni dio stručne podloge - projekta u postupku ishođenja lokacijske/građevinske dozvole.

102. Moguće je izvesti spajanje nekoliko parcela u jednu veću parcelu u svrhu stvaranja veće stambeno-gospodarske cjeline, a u svrhu izgradnje i turističkih smještajno-ugostiteljskih kapaciteta u režiji vlasnika stambeno-gospodarske cjeline.

103. Nije dopuštena izgradnja višestambenih objekata s odvojenim stambenim jedinicama za prodaju po tržišnim uvjetima.

104. U građevinskom području naselja na području Nacionalnog parka nije dopuštena izgradnja novih objekata za sekundarno stanovanje.

105. Kod postojećih prometnica (uz more) građevinska linija je identična regulacijskoj liniji osim ako nije drugačije posebno određena u grafičkom dijelu.

106. Kod novoizgrađenih prometnica građevinska linija mora biti udaljena 2,5 m od regulacijske linije.

107. Stambeni objekti se nakon realizacije novoplanirane kanalizacijske mreže u građevinskom području moraju, ukoliko za to postoje tehnički uvjeti, na nju priključiti.

108. Građevinska područja ili pojedini stambeni objekti, za koja zbog neracionalnosti nije predviđena kanalizacijska mreža ili ne postoji mogućnost

priključenja objekata na mrežu, moraju rješavati odvodnju putem nepropusnih sabirnih jama, koje će se redovito prazniti autocisternama na uređaju za čišćenje.

109. Objekte u pravilu treba graditi s dvostrešnim krovom i pokrovom od kupe kanalice, a rjeđe s četverostrešnim krovom naročito za veće objekte.

110. Zidove objekata treba u pravilu izvesti od kamena s otvorima koji oblikom odgovaraju mediteranskom tipu izgradnje. U slučaju upotrebe žbuke, naročito u naselju Goveđari, odabir treba uskladiti s uvjetima nadležnog resora.

111. U oblikovnom smislu novim objektima treba dati, bez oponašanja postojeće ruralne arhitekture, suvremeni izraz koji raščlanjenošću vertikalnih i horizontalnih masa i upotrebom tradicionalnih materijala u interijeru i eksterijeru, ističe i koristi tradiciju autohtone arhitekture. Potrebno ih je oblikovno i prostorno ograničiti uvođenjem obaveznog poštivanja projektne dokumentacije bazirane na tradicijskoj arhitekturi i ruralnoj matrici naselja na otoku Mljetu.

112. Kod svakog građenja na parceli je potrebno urediti okoliš primjenom kamena, kamenih popločenja te ozelenjavanjem autohtonim biljnim vrstama.

113. Sve potrebe prometa u mirovanju koje nastaju kao posljedica vrste i količine određenih namjena na parcelama se moraju rješavati unutar pripadajuće parcele na kojoj su nastale ili na za to predviđenim površinama.

114. U skladu sa smjernicama organizacije, namjene i zaštite prostora određenim ovim Planom, mjesni odbori unutar Nacionalnog parka svoje djelovanje usmjerit će naročito na uređivanje naselja, sprječavanje nenamjenskog korištenja prostora i bespravne izgradnje te na zaštitu i unapređenje ukupnih vrijednosti Nacionalnog parka, u suradnji sa Javnom ustanovom Nacionalni park "Mljet".

7. SMJERNICE ZA GRAĐENJE PO NASELJIMA

POLAČE

115. Izgradnja na području naselja Polače obavlja se u skladu sa smjericama tekstualnog i grafičkog dijela ovog Plana - Kartografski prikaz 4.1a: Uvjeti uređenja i korištenja prostora naselja Polače i Kartografski prikaz 4.1.b: Uvjeti uređenja i korištenja prostora naselja Polače - parcelacija M1:1000).

116. Uređenje naselja predviđa slijedeće aktivnosti:

- zaštititi, označiti i prikladno prezentirati arheološke i kulturno-povijesne zone i lokalitete,
- arheološka zona je pod najstrožim režimom zaštite (režim 1.),
- izdvojene arheološke lokalitete istočne i zapadne ranokršćanske bazilike okružiti zelenim površinama, označiti putokazima i osnovnim podacima o objektu,
- provesti osmišljavanje 2. zone izgradnje u smislu rekonstrukcije objekata i prenamjene u javne sadržaje (muzej, galerija, turistički ured, informativni punkt) u skladu sa predloženim konzervatorskim smjericama,
- dislocirati državnu prometnicu obodno oko današnjeg naselja, a postojeću povremeno koristiti kao pješačku (zonu),
- u uvali Tatinica predviđa se lociranje benzinske crpke pod posebnim režimom reguliranim putem Pravilnika o unutarnjem redu Nacionalnog parka "Mljet",
- do ulaza u naselje osigurati izgradnju privezišta za jahte,
- zadržati lokaciju dosadašnjeg trajektnog priveza kao rezervnog, te za potrebe priveza izletničkih brodova te redovne brodske linije i urediti obalu za vez barki lokalnog stanovništva, kao i jahti posjetitelja,
- osigurati lokaciju za zavjetnu crkvu pomoraca na istočnom ulazu u naselje.

117. U okviru građevinskog područja naselja Polače izgradnja objekata za mješovito stanovanje (stanovanje, turizam, javni sadržaji) se predviđa prema sljedećim kriterijima:

- površina građevne parcele slobodnostojećeg objekta od 400m² i više,
- površina građevne parcele dvojnog objekta od 150 - 400 m²,
- površina građevne parcele objekta u nizu od 100 - 150 m².
- postotak izgrađenosti iznosi za:
  - slobodnostojeći objekt 25-50%,
  - za dvojne objekte 30-50%,
  - objekti u nizu 50%.
- širina parcele iznosi za:
  - slobodnostojeći objekt 15-25 m,
  - za dvojni objekat 10-15 m,
  - objekat u nizu 5-10 m.
- koeficijent iskoristljivosti iznosi maksimalno 0,7 (odnos bruto razvijene površine svih nadzemnih etaža svih objekata na parceli i ukupne površine parcele),
- maksimalna visina krovnog vijenca iznosi 9 m od od najniže kote uređenog terena,
- ne dozvoljava se izgradnja stambenog potkrovlja.

118. Postojeći objekti, odnosno objekti koji posjeduju lokacijsku dozvolu i Rješenje o zadržavanju objekata u prostoru izgrađenih protivno prostorno-planskoj dokumentaciji i bez odobrenja za građenje mogu odstupati od navedenih kriterija.

119. Omogućena je izgradnja pomoćnih i gospodarskih sadržaja (skladište, ostave, ljetna kuhinja i dr.), uz ili u sastavu stambenog objekta ili kao zasebnih objekata, a u sklopu pripadajuće stambeno-gospodarske cjeline.

Ograde i potporne zidove obraditi u grubo obrađenom kamenu, kao i izgradnju pomoćnih objekata, a obrada pročelja

stambenog objekta je u kamenu, ili u kombinaciji sa žbukom bijele boje.

120. U svrhu točnog utvrđivanja veličine i oblika parcela u naselju Polače, potrebno je da svaka stranka putem geodetske snimke utvrdi točno stanje, položaj i veličinu svoje građevinske parcele i svih postojećih objekata na njoj. U ovisnosti o složenosti situacije preporučuje se da mjerilo geodetsko-katastarske snimke situacije bude od 1:200 do 1:1000. Navedena snimka trebala bi poslužiti kao sastavni dio stručne podloge - projekta u postupku ishodaženja lokacijske/ građevinske dozvole.

121. Kulturna baština naselja Polače

Arheološki spomenici:

- ostaci rimske villae rusticae i ostaci termi,
- antički rezidencijalni kompleks (palača) nastala krajem 5.st.; registriran **RST-0057**,
- starokršćanska crkva iz 5-6st.; registriran **RST-0064**,
- Nodilove košare - sakralna građevina iz 6.st.; registriran **RST-0065**,
- zapadno od kasnoantičke palače dvije pravokutne zgrade s ostacima lezena; registriran **RST-0066**,
- kasnoantički kaštel na uzvisini iznad luke Polače.

Hidroarheološki lokaliteti:

- područje otoka Ovrata - antički brodolom, nalazište amfora, registriran **RST-0783**,
- područje otoka Glavat - antički lokalitet 1.st.pr.Kr. i 1.st.posl.Kr. - nalazište amfora, registriran **RST-0785**,
- područje luke Polače - antički brodolom, nalazište amfora, keramike, oplata broda,
- područje otoka Maslinovac - kasnoantički lokalitet, nalazište amfora,
- područje otoka Glavat - antički lokalitet, pojedinačni nalazi,
- područje rt Glavat - antički brodolom, 2.st., nalazište amfora,
- područje rt Glavat - antički brodolom.

Na navedenim spomenicima kulture najviše vrijednosti koji moraju ostati nepromijenjeni provodi se najstroži režim zaštite. Na njima se mogu izvoditi radovi održavanja i zaštite u cilju prezentacije i korištenja objekata, radovi za poboljšanje k izvornom stanju, i potrebni sanacijski radovi. Za svaku intervenciju na tim objektima potrebno je ishoditi posebne uvjete uređenja prostora i prethodnu dozvolu od nadležnih institucija za zaštitu kulturne i prirodne baštine.

POMENA

122. Izgradnja na području naselja Pomena obavlja se u skladu sa smjernicama tekstualnog i grafičkog dijela ovog Plana (Kartografski prikaz 4.2a: Uvjeti uređenja i korištenja prostora naselja Pomena i Kartografski prikaz 4.2b.: Uvjeti uređenja i korištenja prostora naselja Polače - parcelacija, M1:1000).

123. Uređenje naselja zahtijeva sljedeće aktivnosti:

- arheološke i kulturnopovijesne zone i lokalitete označiti, zaštititi i prezentirati unutar tkiva naselja,
- definirati šetnicu uz obalu (rivu) cijelom dužinom uvale,

- kvalitet življenja i turističku ponudu poboljšati sadržajima javne namjene (samoposluga-tržnica, kiosk, crkva),
- kolni promet dislocirati iza prvog reda kuća, sukladno grafičkim priložima,
- riješiti pitanje prometa u mirovanju,
- uz uređenu obalu dozvoliti pristajanje i kraće zadržavanje plovila za prijevoz posjetitelja i gostiju hotela, izletničkih brodova, te za privez jahti za jednodnevni boravak, bez noćenja,
- u sklopu rekreativnih sadržaja hotela Odisej dozvoljava se izgradnja otvorenog / zatvorenog bazena, tenis terena i ostalih primjerenih manjih

zabavno rekreativnih sadržaja koji će se definirati izradom stručne podloge u postupku izdavanja lokacijske dozvole,

- na lokalitetu Sikirica zadržava se zatečeno stanje uz rekonstrukciju i prenamjenu objekata u funkciji Nacionalnog parka "Mljet", a prema stručnoj podlozi za svaki pojedini zahvat u postupku izdavanja lokacijske dozvole,
- površina za postavljanje štandova za prodaju poljoprivrednih proizvoda i suvenira predviđa se u naselju Pomena, sa lijeve strane puta ispred građevinskih parcela (br. 4., 5., 6., 7. i 39.), a tek nakon dobivanja mišljenja nadležnih institucija za zaštitu spomenika kulture.

124. S obzirom na veliku zainteresiranost lokalnog i ostalog otočkog stanovništva za izgradnjom na ovom području, predlaže se sukladno grafičkim prikazima ovog Plana izgradnja prema sljedećim kriterijima:

- površina građevne parcele slobodnostojećeg objekta od 400m² i više,
- površina građevne parcele dvojnog objekta od 150 - 400 m²,
- površina građevne parcele objekta u nizu od 100 - 150 m²,
- postotak izgrađenosti iznosi za:
  - slobodnostojeći objekt 25-50%,
  - za dvojne objekte 30-50%,
  - objekti u nizu 50%.
- širina parcele iznosi za:
  - slobodnostojeći objekt 15-25 m,
  - za dvojni objekat 10-15 m,
  - objekat u nizu 5-10 m.
- koeficijent iskoristljivosti iznosi maksimalno 0,7 (odnos bruto razvijene površine svih objekata iznad površine parcele i ukupne površine parcele),
- maksimalna visina krovnog vijenca iznosi 9 m od najniže kote uređenog terena,
- ne dozvoljava se izgradnja stambenog potkrovlja.

125. Postojeći objekti, odnosno objekti koji posjeduju lokacijsku dozvolu i Rješenje o zadržavanju objekata u prostoru izgrađenih protivno prostorno-planskoj dokumentaciji i bez odobrenja za građenje mogu odstupati od navedenih kriterija.

126. Omogućena je izgradnja pomoćnih i gospodarskih sadržaja (skladište, ostave, ljetna kuhinja i dr.), uz ili u sastavu stambenog objekta ili kao zasebnih objekata, a u sklopu pripadajuće stambeno-gospodarske cjeline.

Ograde i potporne zidove obraditi u grubo obrađenom kamenu, kao i izgradnju pomoćnih objekata, a obrada pročelja stambenog objekta je u kamenu, ili u kombinaciji sa žbukom bijele boje.

127. U svrhu točnog utvrđivanja veličine i oblika parcela u naselju Pomena, potrebna je izrada detaljne topografsko-katastarske podloge u mjerilu 1:1000, te za pojedine sklopove objekata u mjerilu 1:200 ili 1:100.

128. *Kulturna baština naselja Pomena*

Arheološki lokaliteti:

- antička villae rusticae (evidentirao C.Fisković 1950.) - nalazi antičkih grobova.

Hidroarheološki lokaliteti:

- otok Crna Seka - antički lokalitet, nalaz sidra,
- otok Šilj - antički lokalitet, nalaz amfora,
- otok Pomeštak - antički lokalitet, nalaz amfora,
- otok Lastovska - antički lokalitet, nalaz amfora.

Na navedenim spomenicima kulture koji moraju ostati nepromijenjeni provodi se najstroži režim zaštite. Na njima se mogu izvoditi radovi održavanja i zaštite u cilju prezentacije i korištenja objekata, radovi za poboljšanje ka izvornom stanju i potrebni sanacijski radovi. Za svaku intervenciju na tim objektima potrebno je ishoditi posebne uvjete uređenja prostora i prethodnu dozvolu od nadležnih institucija za zaštitu kulturne i prirodne baštine.

GOVEDARI

129. S obzirom na ambijentalnu vrijednost naselja i činjenicu da se radi o etnološkoj zoni potrebno je zadržati izvorni oblik naselja sa manjim intervencijama u prostoru i na objektima na način:

- predlaže se zadržavanje zatečenog stanja izgrađenosti (stanje 19. svibnja 1999.),
- potrebno je da svaka stranka putem geodetske snimke utvrdi točno stanje, položaj i veličinu svoje građevinske parcele i svih objekata na njoj. U ovisnosti od složenosti situacije preporučuje se da mjerilo geodetsko-katastarske snimke situacije bude 1:200 do 1:1000. Navedena snimka trebala bi poslužiti kao sastavni dio stručne podloge - projekta u postupku ishodaenja lokacijske/ građevinske dozvole,
- sanirati objekte u smislu poboljšanja kvalitete života, odnosno intenziviranja turističkog privatnog smještaja,
- u tu svrhu dozvoljena je revitalizacija i obnova starih kuća u izvornom obliku, te prenamjena dijelova ili cijelih objekata za obavljanje djelatnosti ugostiteljstva i trgovine,
- mogući su i nešto veći zahvati u građevinski fond ne samo u smislu sanacije nego u smislu rekonstrukcije, dogradnje ili nadogradnje unutar građevinskog područja naselja i to samo za stalno stanovništvo, ali te gradnje moraju biti pod nadzorom nadležnih službi za zaštitu spomenika kulture i prirode,
- rekonstrukcijom se smatra dogradnja odnosno nadogradnja zatečene čestice zgrade,
- nadogradnja u vertikalnom smislu postojeće čestice zgrade je moguća do visine P+1 ili P+2 (max. visina vijenca 9 m od najniže kote uređenog terena),
- ne dozvoljava se izgradnja stambenih potkrovlja,
- dogradnja u horizontalnom smislu postojeće čestice zgrade je

moguća do max. uvećanja horizontalnih gabarita do ruba postojeće čestice zemlje koja služi za redovitu upotrebu dotične čestice zgrade, a pod uvjetom da ne zadire u drugi objekt javne namjene, javnih komunikacija, infrastrukturnih objekata kao i da ne ugrožava odvijanje namjena susjednih objekata,

- dogradnja do ruba postojeće čestice zemlje je moguća uz suglasnost vlasnika susjedne čest. zemlje,
- novonastale građevinske detalje objekata koji narušavaju tradicionalni izgled treba ukloniti ili zamijeniti tradicionalnim elementima (pokrov krova, detalji krovnih ukrasa, boja pročelja i sl.),
- lokalnu prometnicu L38869 treba sanirati i u jugoistočnom dijelu dislocirati zbog sigurnijeg prometa;
- priključak prema crkvi Sv. Nikole i Babinim kućama sanirati,
- dozvoljava se i predlaže rekonstrukcija objekta (u smislu dovršetka objekta) zadružnog doma uz prenamjenu u osnovnu školu i predškolsku ustanovu,
- treba posvetiti pažnju pejzažnom uređenju oko samog naselja (izmjestiti sadržaj štale na drugu lokaciju).

130. Osnovni zadatak je sačuvati ovo tradicionalno naselje od propadanja i zadržati postojeće stanovništvo. To je moguće samo u slučaju kada bi naselje dobilo ulogu unutar turističke ponude na način:

- rekonstrukcijom napuštenih stambeno-gospodarskih blokova ili objekata sa svim svojim sadržajima za potrebe seoskog turizma ili za potrebe kulturno-umjetničke ponude, istraživačkih centara ili organizacije ljetnih škola, simpozija i sl.,
- mogućom rekonstrukcijom ili prenamjenom gospodarskih napuštenih objekata u svrhu turističke ponude,

- razvoj poljoprivrede proizvodnjom zdrave hrane za potrebe turizma.

131. Kulturna baština naselja Goveđari

Arheološki spomenici:
antički

- na vrhu Malog Gradca uz ruševine prapovijesne utvrde nađeni su rimski grobovi
prapovijesni
- između vrha Glavice i Malog Polja otkrivena je prapovijesna nekropola, evidentirana 1917.godine.

- na položaju Mali Gradac, istočno od sela otkriveni su ostaci prapovijesne utvrde i naselja, evidentirano 1917.g.

Na navedenim spomenicima kulture kao i na tradicijskoj arhitekturi naselja, provodi se najstroži režim zaštite. Na njima se mogu izvoditi radovi održavanja i zaštite u cilju prezentacije i korištenja objekata, radovi za poboljšanje ka izvornom stanju i potrebni sanacioni radovi. Za svaku intervenciju na tim objektima potrebno je ishoditi posebne uvjete uređenja prostora i prethodnu dozvolu od nadležnih institucija za zaštitu kulturne i prirodne baštine.

BABINE KUĆE

132. Građenje u građevinskom području naselja Babine Kuće se predviđa na sljedeći način:

- predlaže se zadržavanje zatečenog stanja izgrađenosti (stanje 19. svibnja 1999.),
- potrebno je da svaka stranka putem geodetske snimke utvrdi točno stanje, položaj i veličinu svoje građevinske parcele i svih objekata na njoj. U ovisnosti od složenosti situacije preporučuje se da mjerilo geodetsko-katastarske snimke situacije bude 1:200 do 1:1000. Navedena snimka trebala bi poslužiti kao sastavni dio stručne podloge - projekta u postupku izvođenja lokacijske/ građevinske dozvole,
- uvjetuje se preoblikovanje pojedinih elemenata objekata (ograde, balkoni),
- građevinski radovi dozvoljeni su u cilju dostizanja potrebnog sanitarnog standarda kao i radovi na tekućem održavanju objekta,
- prilikom radova popravaka moguće su preinake u smislu poboljšanja arhitektonskog izgleda, ali samo uz prethodno odobrenje nadležne službe za zaštitu spomenika kulture i prirode,
- uređenje obalnog dijela za privez čamaca lokalnog stanovništva.

133. Zahtjevi za izgradnju na ovom području su veći od definiranog građevnog područja pa se predlaže rekonstrukcija postojećih objekata u naselju i prenamjena gospodarskih cjelina u gornjem dijelu naselja.

134. U naseljima unutar temeljnog fenomena nije dozvoljena daljnja izgradnja novih objekata.

Unutar građevinskog područja naselja Babine Kuće dozvoljena je rekonstrukcija stambenih i drugih objekata radi osiguranja neophodnih uvjeta života i rada te radovi na tekućem održavanju objekta na sljedeći način:

- rekonstrukcijom se smatra dogradnja odnosno nadogradnja zatečene čestice zgrade,
- nadogradnja u vertikalnom smislu postojeće čestice zgrade je moguća do visine P+1 (max. visina vijenca 6m od najniže kote uređenog terena),
- ne dozvoljava se izgradnja stambenih potkrovlja,
- dogradnja u horizontalnom smislu postojeće čestice zgrade je moguća do max. uvećanja horizontalnih gabarita do ruba postojeće čestice zemlje koja služi za redovitu upotrebu dotične čestice zgrade, a pod uvjetom da ne zadire u objekt javne namjene, javnih komunikacija, infrastrukturnih objekata kao i da ne ugrožava

- odvijanje namjena susjednih objekata,
- dogradnja do ruba postojeće čestice zemlje je moguća uz suglasnost vlasnika susjedne čestice zemlje,
  - u slučaju kada u postojećem objektu ne postoji sanitarni čvor, isti se treba izvesti unutar gabarita objekta,
  - iznimno od alineje 6. stavka 1. ove točke sanitarni čvor se može izvesti kao dogradnja i nadogradnja postojećeg objekta maksimalno bruto izgrađene površine 10 m².

135. Kulturna baština naselja Babine Kuće

Arheološki spomenici:

- brdo Veli Gradac - ostaci prapovijesnog gradinskog naselja (koji je čuvao izvor vode u Fontani), antičke i srednjovjekovne utvrde.

136. Naselje Babine Kuće spada pod režim zaštite 2 koji se provodi na objektima kod kojih dolazi do zaštite vanjskog plašta, s poštivanjem glavnih sastavnih elemenata (točka 87.).

NJIVICE

137. U naseljima unutar temeljnog fenomena nije dozvoljena daljnja izgradnja novih objekata.

S obzirom na prirodne kvalitete i atraktivnost prostora u Njivicama predlaže se izrada projekta pejzažnog uređenja ukomponiranog uz sadržaje rekreativnog i kulturno-umjetničkog oblika.

138. Predlaže se sljedeće:

- potrebno je zadržati postojeću izgradnju uz sanaciju objekata (u smislu rekonstrukcije i dooblikovanja postojećih dogradnji) radi poboljšanja kvalitete života i bolje turističke ponude,
- dogradnja i nadogradnja nije dozvoljena.

SOLINE

139. U naseljima unutar temeljnog fenomena nije dozvoljena daljnja izgradnja novih objekata.

Unutar građevinskog područja naselja Soline dozvoljena je rekonstrukcija stambenih i drugih objekata radi osiguranja neophodnih uvjeta života i rada te radovi na tekućem održavanju objekta na sljedeći način:

- rekonstrukcijom se smatra dogradnja odnosno nadogradnja zatečene čestice zgrade,
- dogradnja u horizontalnom smislu postojeće čestice zgrade je moguća za pomoćne ili gospodarske objekte kod kojih su horizontalni gabariti manji od horizontalnih gabarita pripadajućeg objekta stambene namjene,

- dopušta se dogradnja horizontalnih gabarita čestice zgrade pomoćnih objekata do veličine pripadajućeg objekta stambene namjene, uz potrebu formiranja nove parcele koja služi za njihovu redovitu upotrebu,
- u slučaju kada u postojećem objektu ne postoji sanitarni čvor, isti se treba izvesti unutar gabarita objekta,
- iznimno od alineje 3. stavka 1. ove točke sanitarni čvor se može izvesti kao dogradnja i nadogradnja postojećeg objekta maksimalno brutto izgrađene površine 10 m²,
- nadogradnja u vertikalnom smislu postojeće čestice zgrade je

moguća do visine P+1 ili S+P+1 (max. visina vijenca 9 m od najniže kote uređenog terena),

- ne dozvoljava se izgradnja stambenih potkrovlja.

140. Predlaže se vanjskim oblikovanjem objekata smanjiti dojam monumentalnosti kod višestambenih objekata na način:

- terase nad suterenskom etažom natkriti pergolom,
- pročelja objekata obložiti u grubo obrađenom kamenu,
- parcele ozeleniti autohtonim raslinjem.

141. Za postojeće stambene objekte izgrađene u maniri tradicionalne arhitekture se predlaže sljedeće:

- dopušta se nadogradnja kata nad objektima kod kojih nije učinjena,
- potrebno je maksimalno koristiti rekonstrukciju postojećih objekata,
- predlaže se zadržavanje zatečenog stanja izgrađenosti (stanje 19. svibnja 1999.),
- potrebno je da svaka stranka putem geodetske snimke utvrdi točno stanje, položaj i veličinu svoje građevinske parcele i svih objekata na njoj. U ovisnosti od složenosti situacije preporučuje se da mjerilo geodetsko-katastarske snimke situacije bude 1:200 do 1:1000. Navedena snimka trebala bi poslužiti kao sastavni dio stručne podloge - projekta u postupku ishoda lokacijske/ građevinske dozvole.

142. *Kulturna baština naselja Soline*

Arheološki spomenici:

prapovijesni

- brdo Montokuc - prapovijesna gradina,

antički

- brdo Montokuc - ostaci antičke utvrde registrirano 1953. godine,

srednjovjekovni

- kameni križ s glagoljičnim natpisom iz razdoblja samoga srednjeg vijeka (14. st.),
- most na spoju Solinskog kanala i Velikog jezera (17. st.) - srušen 1958. zbog prolaza većih brodova u jezero, na istom mjestu bila je i mlinica koju su sagradili Benediktinci.

Na navedenim spomenicima kulture, provodi se najstroži režim zaštite. Na njima se mogu izvoditi radovi održavanja i zaštite u cilju prezentacije i korištenja objekata, radovi za poboljšanje ka izvornom stanju i potrebni sanacijski radovi. Za svaku intervenciju na tim objektima potrebno je ishoditi posebne uvjete uređenja prostora i prethodnu dozvolu od nadležnih institucija za zaštitu kulturne i prirodne baštine.

143. Režimom zaštite 2 zaštićeni su pojedinačni objekti uz kanal Soline, a zaštita se provodi na objektima kod kojih dolazi do zaštite vanjskog plašta, s poštivanjem glavnih sastavnih elemenata. Zahvati ne smiju biti u suprotnosti s potrebama opravdane zaštite i suvremena funkcija mora uključiti zaštićenu dimenziju cjeline Nacionalnog parka (točka 87.).

PRISTANIŠTE - VELIKA LOZA

144. S obzirom da ovo područje ima turističko-informativan i administrativan karakter, a i prema potrebama Uprave Nacionalnog parka, potrebno je profilirati ovo područje, te sanacijom postojećih objekata i eventualnom interpolacijom novih sadržaja (u skladu sa prirodnim okruženjem) zadovoljiti turističko-informativne, administrativne i znanstvene potrebe Nacionalnog parka.

Obalni dio zahtijeva uređenje u smislu mogućnosti priveza i iznajmljivanje plovila.

Potrebno je zadržati postojeću brodsku vezu Pristanište - otok Sv. Marije.

Za svaki pojedini zahvat potrebno je izraditi stručnu podlogu u svrhu dobivanja lokacijske dozvole.

145. Ovo područje je pod režimom zaštite 2. Zahvati ne smiju biti u suprotnosti

s potrebama opravdane zaštite i suvremena funkcija mora uključiti zaštićenu dimenziju

cjeline Nacionalnog parka (točka 87.).

OTOK SV. MARIJE

146. U skladu s nadležnim službama zaštite spomenika kulture te sa detaljnim konzervatorskim smjernicama restaurirati objekte i prihvatljivom namjenom (kulturno - znanstvenom) omogućiti im daljnje održavanje.

147. Infrastrukturu (posebno odvodnju otpadnih voda) treba riješiti prema najvišim ekološkim standardima da bi se sačuvala čistoća vode u jezerima (Kartografski prikaz 2c: Infrastrukturni sustavi, Sustav za odvodnju otpadnih voda).

148. *Kulturna baština otoka Sv.Marija*

Arheološki spomenici:

antički

- ispod današnjeg samostana Sv. Marije postojala je antička građevina - evidentirano 1917.godine,

srednjevjekovni

- crkva Sv. Marije - preventivno zaštićen- **PZ ZDU UP/I-612-08793-07/202,**
- samostan Sv. Marije - preventivno zaštićen- **PZ ZDU UP/I-612-08793-07/202,**
- ostaci ranosrednjevjekovne obrambene arhitekture s obje strane otoka,
- ostaci građevinskog sklopa s vidljivim dijelovima fortifikacijske

građevine i objekt u obliku crkve ili cisterne, na vrhu otoka,

- dvije gotičke crkvice iz 15. st.

Na navedenim spomenicima kulture koji moraju ostati nepromijenjeni provodi se najstroži režim zaštite. Na njima se mogu izvoditi radovi održavanja i zaštite u cilju prezentacije i korištenja objekata, radovi za poboljšanje ka izvornom stanju i potrebni sanacijski radovi. Za svaku intervenciju na tim objektima potrebno je ishoditi posebne uvjete uređenja prostora i prethodnu dozvolu od nadležnih institucija za zaštitu kulturne i prirodne baštine.

149. Crkva Sv. Marije je još u povremenoj sakralnoj funkciji što treba poštivati i zadržati. Budući da je kompleks velikih dimenzija i za njegovo održavanje potrebna su znatna sredstva, treba vrlo pažljivo odrediti buduću namjenu (evt. kulturno-znanstvena), jer će o njoj ovisiti uređenje objekta i pripadajućeg kompleksa na otočiću. Potrebno je formirati lapidarij i muzejsku postavu u samostanu (možda u kuli). Predvidjeti kontinuirano stručno znanstveno istraživanje.

150. Potrebna je izrada detaljne konzervatorske dokumentacije za cijeli kompleks na otočiću Sv. Marije.